

РЕЦЕНЗИИ

**Рецензія на навчально-методичний посібник Доброреза І.О.
«Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів
або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення»**

Губанова О.В.

Рецензований навчально-методичний посібник є результатом роботи над проблемами кваліфікації, встановлення об'єктивних та суб'єктивних ознак злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.

Зловживання наркотичними засобами і психотропними речовинами в Україні набуло рис великомасштабного асоціального явища. Темпи його поширення близькі до епідемічних і сьогодні ці злочини є другими за чисельністю після злочинів у сфері власності. Останнім часом їх кількісні характеристики стабільно збільшуються, як і осіб, що вчинюють даний вид злочинів. Якщо взяти до уваги надзвичайно високу латентність такої категорії осіб (за експертними оцінками близько 5-7 невиявлених наркоманів на одного виявленого), то можемо констатувати той факт, що приблизно 2% населення України зловживає наркотиками. Згідно з підрахунками Всесвітньої організації охорони здоров'я ООН, якщо частка наркоманів у структурі суспільства перевищує 7%, це свідчить про початок незворотних процесів деградації населення країни. Все це свідчить про високу актуальність аналізу і вивченню питань реагування правоохоронних органів на незаконне нарковиробництво та інші злочинні діяння, що пов'язані з незаконним наркообсягом.

В першому розділі розглядається загальна характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я. Автор віддзеркалює історичну еволюцію криміналізації діянь, пов'язаних з незаконним оборотом наркотичних засобів та психотропних речовин. Значне місце автор відводить аналізу міжнародного та вітчизняного законодавства, щодо протидії цим явищам. Крім того дається загальна кримінально-правова характеристика складу вказаних злочинів, зокрема аналізується предмет злочинних посягань, в рамках якого розкриваються поняття і дається перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Приділяється увага питанню кваліфікації дій особи, пов'язаних з наркотичними засобами, психотропними речовинами та їх аналогами, у випадку вилучення їх у особи у певній кількості та різних видів речовин.

Актуальним, науково та практично значимим є і другий розділ посібника, у якому розкрито характеристику окремих складів злочинів у сфері обігу наркотич-

них засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я. В межах другого розділу автор аналізує склади окремих злочинів, що закріплені у Розділі XIII Кримінального кодексу України. Значна увага автором приділяється характеристиці та проблемам встановлення ознак, зокрема факультативних, об'єктивної та суб'єктивної сторін складу злочинів. Хоч питанням кваліфікації в науці кримінального права приділяється значна увага, проте автор приділяє увагу їх актуальним проблемам, що стають перед правоохоронцями та судом, ілюструє питання кваліфікації злочинних діянь і висвітлює проблеми, прикладами, та аналізом судової практики.

Цінним є те, що в посібнику відведено значне місце питанню призначення покарань за вчинення злочинів, що аналізуються, зокрема і питанням звільненні від кримінального покарання. Автор, знову таки, приводить приклади судової практики, співвідносить правозастосовну діяльність з рекомендаціями Судової палати з кримінальних справ Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, та Постанов Пленуму Верховного Суду України.

Наприкінці посібника розміщені контрольні питання та тестові завдання за даною темою, а також список міжнародних та національних нормативно-правових актив, що регулюють питання установа наявності злочину даного виду, кваліфікації злочинного діяння, встановлення кримінального покарання за його вчинення, а також питань протидії.

Рецензент рекомендує науково-методичний посібник **«Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення»** до публікації та використання в навчальному процесі для студентів, аспірантів і викладачів вищих юридичних навчальних закладів, в системі післядипломній освіти, в діяльності адвокатів, та для працівників правоохоронних органів і суду та прокуратури. Питання що висвітлені та проілюстровані у рецензованому науково-методичному посібнику, роблять його цікавим й для широкого кола громадськості.